

Buổi 2. CÁCH VIẾT ĐOẠN VĂN NLXH BÀN VỀ KHÍA CẠNH CỦA VẤN ĐỀ & DẠNG ĐOẠN VĂN BÀN VỀ MỘT VẤN ĐỀ KHÁI QUÁT

CHƯƠNG TRÌNH MỚI (GDPT 2018)

DẠNG 1: CẤU TRÚC ĐOẠN VĂN BÀN VỀ MỘT KHÍA CẠNH	
Mở đoạn	Dẫn dắt nêu yêu cầu của đề (Nêu trực tiếp hoặc gián tiếp).
Thân đoạn	Nội dung 1: Giải thích (thật ngắn gọn): có thể dùng từ đồng nghĩa, trái nghĩa, hoặc một hình ảnh cụ thể. Nội dung 2: Triển khai nội dung các ý. + Ý 1: Giúp con người có ý thức hơn về cuộc sống. + Ý 2: Nâng niu, trân trọng những điều mình đang có. + Ý 3: Nâng đỡ ta vượt qua những “biến cố”, khó khăn hay thách thức trong cuộc sống. + Ý 4: Đó là một giá trị nhân văn cao cả giúp con người hoàn thiện, phát triển xã hội. Nội dung 3: Dẫn chứng và đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề bàn luận.
Kết đoạn	Khẳng định và nêu thông điệp rút ra từ vấn đề.
Ví dụ: VIẾT ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI VỀ SỰ CẦN THIẾT PHẢI TRÂN TRỌNG CUỘC SỐNG MỖI NGÀY.	
Mở đoạn	Dẫn dắt nêu yêu cầu của đề. Trong lời tựa đề cuốn sách: “Hãy sống một đời đáng sống” có viết: “Hãy sống như hôm nay là ngày cuối cùng của bạn, bởi vì cuộc sống thật sự rất ngắn ngủi!”, câu nói ấy đã khơi gợi sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày trong nhận thức của con người.
Thân đoạn	Nội dung 1: Diễn giải vấn đề được nhắc đến. Trân trọng cuộc sống là sự nâng niu những khoảnh khắc ở hiện tại; là không sống vội vàng, hấp tấp; là như thiếu úy Đậu Thị Huyền Trâm “dùng hơi thở cuối cùng” để nhắn gửi đến bé Gấu lời yêu thương trước khi tạm biệt cõi đời... Nội dung 2: Triển khai bàn luận vấn đề.

Chuyên mục: HỌC VIẾT NGHỊ LUẬN XÃ HỘI CÙNG CÔ TRẦN THÙY DƯƠNG

	- Ý 1. Trân trọng cuộc sống giúp ta sự nâng niu những khoảnh khắc ở hiện tại; là không sống vội vàng, hấp tấp. - Ý 2. Biết trân trọng cuộc sống giúp ta lưu giữ những gì mình đang có, thêm yêu giá trị đích thực mà mình tạo ra, khi đó ta sẽ vững vàng hướng đến tương lai và nhân bản nhiều điều tốt đẹp hơn. - Ý 3. Trân trọng từng giây phút trên hành trình “ra khơi” nghĩa là ta đang tích lũy cho mình những bài học quý giá, là ta đang nâng niu điều mình đang có. - Ý 4. Khi biết trân trọng cuộc sống, nó sẽ giúp ta yêu thương bản thân mình hơn, khao khát khẳng định giá trị cũng như năng lực trí tuệ của bản thân hơn. Nội dung 3: Dẫn chứng và đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề bàn luận. - Dẫn chứng: Trong khi nhiều người đang cố gắng từng giây từng phút để níu giữ sự sống như người mẹ già 92 tuổi vẫn một ngày hai buổi ra chợ bán rau để chắt chiu từng đồng nuôi hai người con bại liệt ở Kiên Giang, thì lại có những thanh niên đắm mình trong những cuộc vui, sẵn sàng kéo ga lên 100km/h để thỏa mãn sự hiếu kì, không màng đến tính mạng. - Đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề bàn luận: Câu hỏi đó, để lưu lại trong nhận thức của chúng ta khi còn sống trên cõi đời này. Chúng ta sống hôm nay, cứ nghĩ con đường đời rất dài, nhưng nó cũng thật ngắn.
Kết đoạn	Hãy nhớ rằng: “Được sống thôi đã là một món quà”, hãy là món quà nhận được sự “hào hức” chờ đợi.
BÀI VIẾT THAM KHẢO	
Ý dẫn dắt vào vấn đề.	Trong lời tựa đề cuốn sách: “Hãy sống một đời đáng sống” có viết: “Hãy sống như hôm nay là ngày cuối cùng của bạn, bởi vì cuộc sống thật sự rất ngắn ngủi!” , câu nói ấy đã khơi gợi sự cần thiết phải trân trọng cuộc sống mỗi ngày trong nhận thức của con người.
Nêu vấn đề	Bởi “cuộc đời này là đường một chiều, đã đi qua nghĩa là không còn quay trở lại”, ta không thể “níu giữ” những gì đã qua. Vậy nên, không có cách nào khác, ngoài việc sống trọn vẹn từng giây từng phút. Trân trọng cuộc sống là sự nâng niu những khoảnh khắc ở hiện tại; là không sống vội vàng, hấp tấp; là như thiếu úy Đậu Thị Huyền Trâm “dùng hơi thở cuối cùng” để nhắn gửi đến bé Gấu lời yêu thương trước khi tạm biệt cõi đời...
Giải thích	
Ý 1.	Biết trân trọng cuộc sống giúp ta lưu giữ những gì mình đang có, thêm yêu giá trị đích thực mà mình tạo ra, khi đó ta sẽ vững vàng hướng đến tương lai và nhân bản nhiều điều tốt đẹp hơn. Trân trọng cuộc sống giúp ta biết “nắc thang” nào là bắc thang cần củng cố, như bản thân ta cần hoàn thiện điều gì để trở thành “bông hướng dương”. Cuộc sống có vô vàn những khó khăn thách thức, chúng ta không thể biết trước khi nào con thuyền vươn ra biển lớn của mình sẽ gặp sóng gió, nên trân trọng từng giây phút trên hành trình “ra khơi” nghĩa là ta đang tích lũy cho mình những bài học quý giá, là ta đang nâng niu điều mình đang có. Nó sẽ giúp ta yêu thương bản thân mình hơn, khao
Ý 2.	
Ý 3.	
Ý 4.	

Chuyên mục: HỌC VIẾT NGHỊ LUẬN XÃ HỘI CÙNG CÔ TRẦN THUY DƯƠNG

Dẫn chứng	khát khắng định giá trị cũng như năng lực trí tuệ của bản thân hơn. Trong khi có những người đang cố gắng từng giây từng phút để níu giữ sự sống như người mẹ già 92 tuổi vẫn một ngày hai buổi sáng, chiều ra chợ bán rau chắt chiu từng đồng nuôi hai người con bại liệt ở Kiên Giang, thì lại có những thanh niên đắm mình trong những cuộc vui, sẵn sàng kéo ga lên 100km/h để thỏa mãn sự hiếu kì, mà không màng đến tính mạng.
Nhận thức vấn đề	Liệu có bao giờ, những “chàng trai” của tuổi 18 ấy nghĩ đến nỗi đau của người ở lại không? Chúng ta có thức tỉnh phần nào về sự sống khi xem xong Chương trình đặc biệt về “bàn tay tử thần Covid” mang tên “Ranh giới” của Đài Truyền hình Việt Nam không? Câu hỏi đó, để lưu lại trong nhận thức của chúng ta khi còn sống trên cõi đời này. Chúng ta sống hôm nay, cứ nghĩ con đường đời rất dài, nhưng nó cũng thật ngắn. Hãy nhớ rằng: “Được sống thôi đã là một món quà”, hãy là món quà nhận được sự “háo hức” chờ đợi, chứ đừng là thứ không ai muốn nhận!
Thông điệp	

DẠNG 2. CẤU TRÚC ĐOẠN VĂN BÀN VỀ MỘT VẤN ĐỀ XÃ HỘI.	
Mở đoạn	Dẫn dắt nêu yêu cầu của đề (Nêu trực tiếp hoặc gián tiếp).
Thân đoạn	Nội dung 1: Diễn giải vấn đề được nhắc đến. Nội dung 2: Triển khai bàn luận vấn đề. - Ý 1: Nêu hiện trạng của vấn đề đó. - Ý 2: Mặt tác động tích cực/ Cách nhìn nhận khách quan đối với vấn đề. - Ý 3: Mặt tác động tiêu cực/ Cách nhìn nhận chủ quan đối với vấn đề. - Ý 4: Nhìn nhận đa chiều cho vấn đề bàn luận. Nội dung 3: Dẫn chứng và đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề bàn luận.
Kết đoạn	Khẳng định và nêu thông điệp rút ra từ vấn đề.
Ví dụ: VIẾT ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI TRÌNH BÀY SUY NGHĨ CỦA ANH/CHỊ VỀ CÔNG NGHỆ AI.	
Mở đoạn	Dẫn dắt nêu yêu cầu của đề. Trải qua hàng triệu năm tiến hóa, con người đã sáng tạo ra vô vàn những phát minh vĩ đại làm thay đổi thế giới. Và trí tuệ nhân tạo (AI) chính là một trong những bước đột phá mạnh mẽ nhất.
Thân đoạn	Nội dung 1: Diễn giải vấn đề được nhắc đến. Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI) là một lĩnh vực của khoa học máy tính liên quan đến việc nghiên cứu, thiết kế, phát triển các thuật toán và hệ thống máy tính để thực hiện các tác vụ thông minh mà trước đây chỉ con người mới thực hiện được. Nội dung 2: Triển khai bàn luận vấn đề. - Ý 1: Nêu hiện trạng của vấn đề.

Chuyên mục: HỌC VIẾT NGHỊ LUẬN XÃ HỘI CÙNG CÔ TRẦN THUY DƯƠNG

+ AI trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống con người vì những tiện ích vượt trội mà nó mang lại.

+ AI được ứng dụng trong nhiều lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội, từ kinh tế, chính trị, văn hóa, truyền thông, đến công tác quản lý, giám sát, điều hành,...

- Ý 2: Mặt tác động tích cực/ Cách nhìn nhận khách quan đối với vấn đề.

+ Sự hình thành và phát triển của AI đang là một xu hướng phổ biến và đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy và cải thiện chất lượng cuộc sống con người.

+ Sự nhanh chóng, tiện lợi và những đóng góp tuyệt vời của công nghệ AI là không thể phủ nhận.

+ Nhìn nhận một cách tổng thể, AI thực sự là một cánh tay đắc lực hỗ trợ con người thực hiện nhiều công việc khác nhau từ đơn giản đến phức tạp, kể cả những công việc đòi hỏi chuyên môn, nghiệp vụ cao. AI có thể giải quyết các tệp thông tin lớn, phân tích, xử lý và đề xuất được những giải pháp phù hợp với từng điều kiện, hoàn cảnh nhất định.

- Ý 3: Mặt tác động tiêu cực/ Cách nhìn nhận chủ quan đối với vấn đề.

+ Từ sự trỗi dậy của AI, một bộ phận con người dần nảy sinh ý nghĩ phụ thuộc, coi AI là toàn bộ cuộc sống, hành động hoàn toàn dựa theo chỉ dẫn của AI mà đánh mất chính mình, làm thui chột khả năng sáng tạo.

+ AI chỉ là công cụ hỗ trợ, tuyệt nhiên không thể thay thế con người trong việc sáng tạo ra những điều mới mẻ ngoài phạm vi dữ liệu mà con người cung cấp cho chúng.

- Ý 4: Nhìn nhận đa chiều cho vấn đề bàn luận.

+ AI không có cảm xúc và hoàn toàn không thể giải quyết được những vấn đề về cảm xúc như con người.

+ Đáng chú ý, trí tuệ nhân tạo AI cũng có thể truyền đạt những thông tin sai lệch, không chính thống khiến cho quá trình tiếp nhận tri thức của con người bị gián đoạn.

Nội dung 3: Dẫn chứng và đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề bàn luận.

- **Dẫn chứng 1:** Điều này được minh chứng bằng sự xuất hiện của những công nghệ AI có trí tuệ vượt bậc như Chat GPT, Gemini, Bard AI,... với vốn tri thức đa dạng và nguồn thông tin khổng lồ.

- **Dẫn chứng 2:** Có thể kể đến việc học sinh, sinh viên lạm dụng Chat GPT để làm bài tập, luận văn, nghiên cứu khoa học theo hướng sao chép trí tuệ nhân tạo mà không phải là xây dựng ý tưởng và thực thi dựa trên hiểu biết của mình. Điều này về lâu dài sẽ không chỉ ảnh hưởng đến kết quả học tập, nghiên cứu của cá nhân mà còn tác động đến cả tư duy của nhân loại.

- Đánh giá, cách nhìn nhận của chúng ta cho vấn đề.

+ AI chỉ là công cụ hỗ trợ, tuyệt nhiên không thể thay thế con người trong việc sáng tạo ra những điều mới mẻ ngoài phạm vi dữ liệu mà con người cung cấp cho chúng.

Chuyên mục: HỌC VIẾT NGHỊ LUẬN XÃ HỘI CÙNG CÔ TRẦN THÙY DƯƠNG

	+ Chỉ nên coi AI như một công cụ hỗ trợ để tham khảo nội dung, ý tưởng kết hợp với việc vận dụng tư duy sáng tạo và sự nhạy bén trong trí tuệ của mình để học tập, làm việc và giải quyết những vấn đề trong cuộc sống.
Kết đoạn	Hãy biết cách làm chủ AI, đừng để AI làm chủ con người.
BÀI VIẾT THAM KHẢO	
Ý dẫn dắt vào vấn đề	Trải qua hàng triệu năm tiến hóa, con người đã sáng tạo ra vô vàn những phát minh vĩ đại làm thay đổi thế giới. Và trí tuệ nhân tạo (AI) chính là một trong những bước đột phá mạnh mẽ nhất. Ngày nay, AI đã và đang dần trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống con người vì những tiện ích vượt trội mà nó mang lại. Trí tuệ nhân tạo (Artificial Intelligence – AI) là một lĩnh vực của khoa học máy tính liên quan đến việc nghiên cứu, thiết kế, phát triển các thuật toán và hệ thống máy tính để thực hiện các tác vụ thông minh mà trước đây chỉ con người mới thực hiện được. AI được ứng dụng trong nhiều lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội, từ kinh tế, chính trị, văn hóa, truyền thông, đến công tác quản lý, giám sát, điều hành,... Sự hình thành và phát triển của AI đang là một xu hướng phổ biến và đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy và cải thiện chất lượng cuộc sống con người. Chúng kiến sự bùng nổ mạnh mẽ và vượt bậc của AI trong nhiều thập kỉ qua, một câu hỏi cấp thiết được đặt ra: AI và Con người, hợp tác hay cạnh tranh? Sự nhanh chóng, tiện lợi và những đóng góp tuyệt vời của công nghệ AI là không thể phủ nhận. Thế nhưng, liệu rằng ánh hào quang ấy chỉ đơn thuần biểu hiện sự tiến hóa tích cực, hay là con dao hai lưỡi đang ngày càng đâm sâu vào cuộc sống con người chúng ta? Nhìn nhận một cách tổng thể, AI thực sự là một cánh tay đắc lực hỗ trợ con người thực hiện nhiều công việc khác nhau từ đơn giản đến phức tạp, kể cả những công việc đòi hỏi chuyên môn, nghiệp vụ cao. AI có thể giải quyết các tệp thông tin lớn, phân tích, xử lý và đề xuất được những giải pháp phù hợp với từng điều kiện, hoàn cảnh nhất định. Điều này được minh chứng bằng sự xuất hiện của những công nghệ AI có trí tuệ vượt bậc như Chat GPT, Gemini, Bard AI,... với vốn tri thức đa dạng và nguồn thông tin khổng lồ. Tuy nhiên, mặt trái từ sự trỗi dậy của AI là một bộ phận con người dần nảy sinh ý nghĩ phụ thuộc, coi AI là toàn bộ cuộc sống, hành động hoàn toàn dựa theo chỉ dẫn của AI mà đánh mất chính mình, làm thui chột khả năng sáng tạo. Có thể kể đến việc học sinh, sinh viên lạm dụng Chat GPT để làm bài tập, luận văn, nghiên cứu khoa học theo hướng sao chép trí tuệ nhân tạo mà không phải là xây dựng ý tưởng và thực thi dựa trên hiểu biết của mình. Điều này về lâu dài sẽ không chỉ ảnh hưởng đến kết quả học tập, nghiên cứu của cá nhân mà còn tác động đến cả tư duy của nhân loại. AI chỉ là công cụ hỗ trợ, tuyệt nhiên không thể thay thế con người trong việc sáng tạo ra những điều mới mẻ ngoài phạm vi dữ liệu mà con người cung cấp cho chúng. AI không có cảm xúc và hoàn toàn không thể giải quyết được những vấn đề về cảm xúc như con người. Đáng chú ý, trí tuệ nhân tạo AI cũng có thể truyền đạt những thông tin
Diễn giải vấn đề	
Hiện trạng	
Tác động tích cực	
Mở rộng ý	
Dẫn chứng	
Tác động tiêu cực	
Dẫn chứng	
Đánh giá, nhìn nhận vấn đề	

Chuyên mục: HỌC VIẾT NGHỊ LUẬN XÃ HỘI CÙNG CÔ TRẦN THÙY DƯƠNG

Thông điệp	sai lệch, không chính thống khiến cho quá trình tiếp nhận tri thức của con người bị gián đoạn. Bởi vậy mà chúng ta chỉ nên coi AI như một công cụ hỗ trợ để tham khảo nội dung, ý tưởng kết hợp với việc vận dụng tư duy sáng tạo và sự nhạy bén trong trí tuệ của mình để học tập, làm việc và giải quyết những vấn đề trong cuộc sống. Hãy biết cách làm chủ AI, đừng để AI làm chủ con người.
------------	---